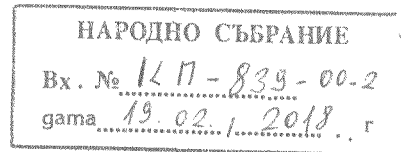

ЕАЗИПА - ЕВРОПЕЙСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛСКИТЕ, ПРОДУЦЕНТСКИТЕ И АВТОРСКИТЕ ПРАВА

София 1000, Г.С.Раковски 108, етаж 5, офис 508 и 512, моб.:0899 153 567, моб. 0879 699 449 , e-mail: eazipa@abv.bg, www.eazipa.eu

До
г-н Данаил Кирилов, Председател
и народните представители – членове на
Комисията по правни въпроси на
44-то Народно събрание
на Република България

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от ЕАЗИПА - Европейска агенция за защита на изпълнителските, продуцентските и авторските права, регистрирана по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и чл.40 на Закона за авторско право и сродните му права в СГС по Ф.Д. № 19789/2007 г. и в публичния Регистър на Министерството на културата -12.02.2008 г., пререгистрирана – 27.10.2011 г., адрес по съдебна регистрация и офис: София, ул."Г.С.Раковски" 108, ет.5, моб.: 0899 153 567

относно: заличаване текстове и включване на нови текстове във внесенния ПРОЕКТ за ЗИД на Закона за авторско право и сродните му права (ЗАПСП) № 754-01-84 от 13.12.2017 г. от Християн Митев и група народни представители за въвеждане в българското законодателство на Директива 2014/26/ЕС от 26 февруари 2014 г.

• Да бъде заличени текстовете, които оправомощават само първата по време регистрирана организация за колективно управление на права за даден вид произведения и/или категория права да събира плащания, лишаваш всички останали от право дори да бъдат регистрирани в публичния регистър на Министерството на култура, ако нямат споразумение с нея (които окончателно утвърждават въведения в 2011 и в 2014 г. с две поправки на ЗАПСП монопол при колективното управление на права, противоречащо на Директивата).

• За текстовете, уточняващи съдържанието на споразумения на организациите за колективно управление на права да бъде изрично уточнено, че се отнасят само за случаите когато една организация за колективно управление упълномощава друга за многотериториално лицензиране при онлайн ползване на музикални произведения, както и за независимите търговски дружества .

Вместо тях в ЗИД да бъдат въведени следните текстове:

(1) Дейност по колективно управление на права се упражнява след регистрация в Министерство на културата по реда, определен в този закон. Режимът за регистрация на организациите за колективно управление на права е регистрационен и зависи само от видовете произведения и категориите права на членуващите в тях, възложили ги за управление и за събиране на дължимите им се плащания.

(2) Всяка организация за колективно управление на права, в рамките на произведенията и категориите права, които управлява може да сключва договори и да получава плащания от всеки ползвател както за членовете си, така и за нечленове, освен за онези нечленуващи в нея носители на права, които лично и писмено са изразили несъгласие с това.

(3) **Независими дружества и търговци**, регистрирани по Търговския закон, които формират печалба, оправомощени от правноносителите да ги представляват или да управляват правата им са част от системата за колективно управление на права. Тези дружества **нямат право да сключват договори с ползвателите по смисъла на този закон и да събират плащанията за упълномощилите ги правноносителите от организациите за колективно управление на права, за което сключват с тях споразумения.**

(4) Когато за дадени видове произведения и/или категории права функционират две или повече

организации за колективно управление на права, те са длъжни да извършат разпределение на всички суми, събрани от всички ползватели между всички правноносителите, на които те се дължат – членове или нечленове, български или чуждестранни и да ги изплащат при условията и сроковете, определени в този закон. Сумите разпределени на правноносителите, които членуват в други организации или нечленове, оправомощили ги да събрат плащанията им за права се изплащат на организациите в които те членуват.

(5) Постъпленията за права могат да бъдат разпределяни само на правноносителите, след приспадане на разходите за издръжка дейността на събралата ги организация. Формирането на фондове за социални, културни, образователни нужди и за подпомагане създаването на ново творчество всяка организация за колективно управление на права прави само от частта, която е разпределена за собствените ѝ членове и/или от приходи от осъществявана от нея допълнителна дейност, ако има такива. Организациите за колективно управление на права нямат право да инвестират приходи от права за правноносителите или да ги поставят на дългосрочни банкови депозити.

(НОВ ЧЛЕН И ЗАГЛАВИЕ) Събиране, разпределение и изплащане на постъпленията за права, дължими на правноносителите в музиката при две и повече организации за колективно управление на права за даден вид произведения и/или категории права

Чл... (1) При две и повече организации за колективно управление на права за даден вид произведения, изпълнения и записите им и/или за дадена категория права върху тях, те действат в режим на взаимно представителство пред ползвателите, без да е необходимо да сключват споразумение за това помежду си.

(2) Всяка организация по ал.1 има право да сключва договор и да събира плащания за права от ползвателите от името и в полза на всички правноносителите.

(3) Постъпилите в организациите по ал.1 плащания са дължими на всички правноносителите – членове на съответната организация, нечленуващи в нея, които са я упълномощили да събират плащанията им, както и на организацията/организациите с аналогични права за нейните членове и нечленове, оправомощили я да събира плащанията им.

(4) В края на всяко календарно шестмесечие всяка организация по ал.1 публикува на страницата си в интернет заверени копия на актуален списък на членовете си с уточняване за всеки от тях категориите/категиите права, които имат над произведенията, както и на нечленове, упълномощили я да събира плащанията им за права. В срок не по-късно от един месец след всяко календарно шестмесечие всяка организация публикува заверено копие на справка за общата сума, постъпила от ползвателите, отчитащи поименно ползваните произведения и заверено копие от справка за общата сума, постъпила от всички останали ползватели, които не водят отчет за използваните произведения. Организациите изпращат заверени копия от информацията и до Министъра на културата.

(5) На база на информацията по предходната алинея, всяка организация по ал.1 разпределя самостоятелно всички събраните от нея плащания за права от ползвателите между всички правноносителите, на които се дължат, което разпределение извършва по следния начин и срокове:

1. събраните суми от всички ползватели, отчитащи поименно ползваните произведения, всяка организация по ал.1, след като задържи частта за издръжка на дейността си по събиране на плащанията, в двумесечен срок след изтичане на всяко календарно шестмесечие разпределя между своите членове, нечленовете, оправомощили я да събира плащанията им, както и между правноносителите, членуващи в друга/други организации. Когато поради липсата на информация или непълна информация от ползвателите част за ползваните произведения или част от правноносителите над тях не могат да бъдат идентифицирани и събраните за тях плащания не могат да бъдат разпределени в определения срок, тези суми се поставят в отделна банкова сметка на събралата ги организация, а информация за произведенията се публикува на интернет страницата на организацията. Ползвателите и организацията, в която са постъпили сумите имат задължението да идентифицират произведенията и носителите на права над тях в сроковете, определен в този закон. При невъзможност това да бъде направено с тези суми се оперира по реда, определен в този закон.

2. събраните суми от всички ползватели, които не отчитат поименно ползваните произведения всяка организация по ал.1, след като задържи частта за издръжката на дейността си по събирането им,

разпределя между своите членовете, нечленовете, оправомощили я да събира плащанията им, както и между членувачи в друга/други организации в двумесечен срок след изтичане на всяко календарно шестмесечие в съотношение 50% за авторите, 25% за изпълнителите и 25% за продуцентите.

(6) Изплащането на разпределените суми за права, събрани през едно календарно шестмесечие, организациите по ал.1 извършват в следните срокове:

1. Не по-късно от три месеца след изтичане на всяко календарно шестмесечие всяка организация изплаща сумите, събрани от ползвателите, които отчитат поименно ползваните произведения изплаща на своите членовете и на нечленовете, оправомощили я да събира плащанията им. Разпределените суми на правноносителите, членувачи в друга организация/организации или оправомощена да събира плащанията им се превеждат на съответната организация в същия срок.

2. Най-късно в двумесечен срок след изтичане на всяко календарно шестмесечие всяка организация по ал.1 изплащат сумите, събрани от ползвателите, които не отчитат поименно ползваните произведения на своите членове, на оправомощилите я да събират плащанията им или на организацията, в която те членуват.

(7) При неспазване реда и сроковете за разпределяне на събраните суми за права, както и срока за изплащането им на правноносителите или на съответната организация, в която те членуват или са оправомощили да събира плащанията им, всяка организация по ал.1 подлежи на санкциите, предвидени в този закон.

(8) В случай, че организациите по чл.1 са допуснати грешки при разпределение и/или изплащане на сумите, корекциите се публикуват на интернетстраниците им в интернет.

●Текстове за ПОЛЗВАТЕЛИТЕ:

(1) Всички ползватели по смисъла на §2 на Допълнителните разпоредби на този закон са задължени да сключат договор и да заплатят на избрана от тях организация договореното плащане за двете категории права за използвани произведения и други защитени обекти в радио- и телевизионни програми, сценични реализации на произведенията и при използването на произведения при реализацията на стоки и платени услуги на избрана от тях организация и/или организации за колективно управление на права.

(2) Със сключването на договор с организация/организации за колективно управление на права и заплащането по него за двете категории права за даден вид произведения ползвателите погасяват всички свои задължения по този закон, както за членовете, така и за нечленове - български или чуждестранни правноносителите.

(3) Критериите на организациите за колективно управление на права за създаване на тарифи или за измененията им, по които се изчисляват задълженията на ползвателите, публикувани на страниците на всяка организация в интернет, трябва да са съобразени с начините на използване на произведенията и значението им за формиране на приходите, реализирани от съответното използване, както и да третират ползвателите от една и съща категория равнопоставено.

(4) При преговорите между сдруженията на ползвателите и организациите за колективно управление на права двете страни си дължат цялата информация, необходима за създаване на справедливи за двете страни тарифи или за внасяне на изменения в тях.

(5) Всички проекти на организациите за колективно управление на права за тарифи се публикуват на интернет страниците им най-малко 3 месеца преди да бъдат внесени за разглеждане и утвърждаване от общите събрания на членовете им. Организациите публикуват на интернет страниците си и писмените становища на сдруженията на ползвателите, или на отделни ползватели, които нямат сдружение, което да ги представлява и ги докладват на общото си събрание преди обсъждане и утвърждаване на тарифите.

(6) Всички ползватели са задължени, в срок от 6 месеца от влизането в сила на този закон да сключат договор и да заплатят за двете категории права за произведенията, които ползват, което се доказва с удостоверение, играещо ролята на лиценз, издадено от съответната организация и/или организации. При посещение на място от страна на оправомощен представител на организация за колективно управление на права, всеки ползвател е длъжен да представи удостоверението, доказващо изпълнение на задълженията му по този закон.

(7) При липсата на договор или неизвършено по него плащане всеки ползвател подлежи на санкциите, предвидени в този закон като едновременно с това заплаща и дължимото за права на избрана от него организация.

(8) За целите на справедливото разпределение на събраните плащания между правноносителите, поименно отчитат ползваните произведения културните институти, организаторите на концерти и радио- и ТВ-операторите, с изключение на тези от тях, които са микро- и малки предприятия по смисъла на Закона за малките и средни предприятия. Всички останали групи ползватели не водят отчет за използваните произведения и други закриляни обекти по този закон.

● Други ПРОМЕНИ в действащия ЗАПСП, противоречащи на Директивата и предхождащи я:

Чл.40 (2) Разпоредбата на ал. 1 относно възнагажденията **не се прилага** при управлението на права върху сценични произведения по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 3. (текстът в ЗАПСП е: „Сценични произведения – драматични, музикално-драматични, пантомимични, хореографски и други.“)

ИЗМЕНЕНИЕ:

(2) Разпоредбите на ал.1 относно събраните плащания за права от ползвателите се прилагат за музикални, музикално-сценични произведения, в това число хореографски, с кукли, пантомимични, циркови, вариететни, за аранжиранията и изпълненията на музикални, музикално-сценични и фолклорни произведения и др.

Чл. 41. (1) Правата над създадените произведения, изпълнения и записите им, създадени по трудово или служебно правоотношение, принадлежат на правноносителите.

Чл.41 (2) (ДОПЪЛНЕНИЕ): За всички останали начини на използване, правата над създаденото се отстъпват от правноносителите на организацията/организациите, в които членуват.

Чл.41 (3) (ИЗМЕНЕНИЕ) Когато възнагаждението на правноносителите за създаденото се окаже явно несъразмерно с приходите по смисъла на чл.38, ал.2, реализирани от използването му, правноносителите имат право на допълнително възнагаждение. От приходите при всички останали начини на използване на създаденото при условията на ал.1, осъществено от правноносителите или от организацията/организациите за колективно управление на права, в която те членуват, или са оправомощили да събира плащанията им 25% от приходите се изплащат на работодателя.

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2000 г., в сила от 05.05.2000 г.) Права, сродни на авторското, имат:

1. (ДОПЪЛНЕНИЕ - подчертаното) режисьорите на сценичните реализации на произведения по смисъла на този закон, диригентите и артистите-изпълнителите върху своите изпълнения.

● Нови текстове за МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

(1) При две или повече организации за колективно управление на права за една и съща категория права и/или видове произведения Министерството на културата следи за преразпределението на събраните от тях плащания в съответствие реда, определен в този закон и публикува на интернет страницата си получаваните след края на всяко шестмесечие справки от организациите за колективно управление на права за извършеното разпределение на събраните суми и за изплатените суми от всяка една организация. При неспазване на реда за преразпределение или сроковете за изплащане на сумите на правноносителите от организация за колективно управление на права, налага предвидените в този закон санкции.

(2) Извършва проверки относно изпълнение задълженията по този закон на ползвателите на защитени обекти, в това число и по сигнали на организации за колективно управление на права за ползватели, използващи произведения без договор или без да са платили по него или без договор, но отказващи да сключат договор.

● НЕОТЛОЖНИ ИЗМЕНЕНИЯ В ДРУГИ ЗАКОНИ:

1) Изменението на чл.19а в Закона за радиото и телевизията, от което зависи обема на плащанията за права за български произведения и авторите им:

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2010 г.) (1) Най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, трябва да е предназначено за европейски произведения, когато това практически е възможно.

ИЗМЕНЕНИЕТО:

Чл.19а Най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, трябва да е предназначено за европейски произведения, от което 70 на сто да е за български произведения.

2) Текст в Закона за туризма - при определяне категорията на търговските обекти да се изисква договор с организация за колективно управление на права в музиката - аналогично на изискването от Закона за радиото и телевизията, съгласно който радио- и ТВ-каналите не могат да получат лиценз без договор с организация за колективно управление на права;

•••

● ОТНОСНО използваната специална терминология в обсъждания ЗИД:

Ползвателите заплащат за използвани произведения, поради което в ЗИД трябва да се въведе **отразяващото същността на плащанията, а и разбираемо** (изискване и на Закона за нормативни актове) – „плащане за ползване на произведения“, а не „за лицензиране на ползватели“, „за управлявани права“, „за управляван репертоар“ и др.

Събиране плащанията не е възможно да се обвързва и с понятието „репертоар“, защото всяка организация има **само част от правата върху които и да е репертоар**, тъй като правноносителите над едно произведение на музикално-сценични творби са поне няколко и те членуват в различни организации.

Запазването в обсъждания ЗИД на въведената терминология (несъществува до момента в ЗАПСП) би довела до невъзможност да се събират плащания за права, защото например - Музикаутор и Профон имат договори за взаимно представителство с около 80 организации от 60 държави (които са 3 пъти повече), което означава около 30% от претенциите им, че представляват 90% така наречения „световен“ репертоар (несъществуващо понятие). Това е основание ползвателите да решат да плащат само 30% от изчисляваните по тарифите на двете организации суми, което наистина **би довело до срив при събиране на плащанията дори от тези 10-15% търговски обекти-ползватели, които са успяли да обхванат** (за 25 години „работа“).

При това - от отчетите на Музикаутор и Профон показват, че двете организации не са изплащали нищо от събраното за права у нас на чуждестранните организации, с които са в договорни отношения за взаимно представителство, означаващо че не представляват никого. На всички международни работни срещи, провеждани у нас в навечерието на приема на България в ЕС, както и през следващите години с отговорни представители на Световната организация за интелектуална собственост, двете международните федерации за репрографски и копи- права и ефективно работещи организации за колективно управление на права от Белгия, Испания, Норвегия, Франция и др. **нееднократно бе декларирано от тях, че ще обсъждаме дължимото им се от събраните плащания у нас след като постигнем някаква събираемост.**

Днес, 10 години по-късно, **организациите на чуждестранните правноносителите може да са изгубили търпение и да потърсят от България дължимите им се плащания от събраното за права от Музикаутор-Профон.** Това се отнася и за сумата от около 20 млн.лв., загубени от ПРОФОН при фалита на КТБ, част от които е дължима и на чуждестранните организации.

ЕАЗИПА